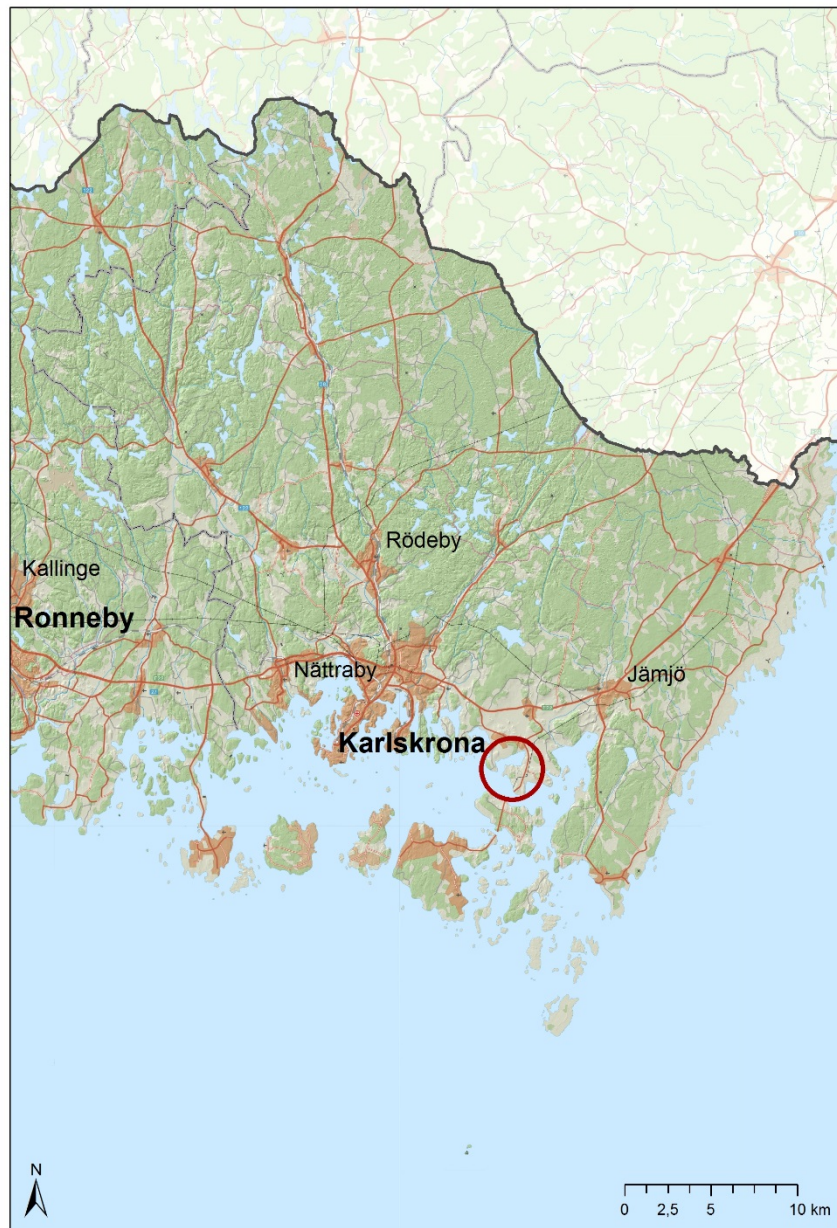

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410221 Idholm

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410221 Idholm**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 24 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-08-26

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1630 - Strandängar vid Östersjön

4030 - Torra hedar

6230 - Stagg-gräsmarker

8230 - Hällmarkstorräng

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Idholm bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

De prioriterade bevarandevärdena är områdets varierade och artrika betesmarker med flera naturtyper där de prioriterade naturtyperna är de magra och artrika stagg-gräsmarkerna och de torra hedarna som är rikt representerade i området. Även havstrandägarna är värdefulla och har högt bevarandevärde.

Beskrivning av området

Idholm utgörs av en bergig strandbetesmark vid Runstensfjärden på västra sidan av Möcklöhalvön i östra Blekinges kustbygd. Marken består av enbuskdominerad ljunghed med glest trädskikt av yngre ek, björk, rönn, oxel och fågelbär. I buskskiktet ingår förutom enbuskar även hagtorn, slån, nyponros och björnbär. I ljungheden växer arter som blodrot, liten blåklocka, darrgräs, gulmåra, knägräs, stagg, käringtand och ängsvädd. Strandremsan utgörs av en öppen havsstrandäng med arter som strandkrypa, smultronklöver, havssälting och trift. Den välhävdade betesudden utgör också ett viktigt område för fågellivet och för dynglevande skalbaggar. I västra delen av området finns några äldre ekar med mulm. Området har belagd kontinuitet som utmarksbete och häradsekonomiska kartan från 1900-talets början visar en helt öppen udde. På udden finns stenmursomgärdade skiften vilka brukas som åker och en väg slingrar sig genom området ut till bebyggelsen längst ut på udden.

Vad kan påverka negativt

- Minskat eller upphört bete/slätter, vilket på sikt leder till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Avmaskning av betesdjuren under eller strax före betessläpp, med avmaskningsmedel som kan vara skadligt för områdets insektsfauna
- Exploatering och förändrad markanvändning i området eller i omgivande marker.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Miljöersättning för bevarande av betesmarker och slätterängar enligt Miljö- och landsbygdsprogrammet år 2014-2020 finns i området.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken. Strandskydd gäller generellt 100 meter från strandlinjen (ut i vattnet och inåt land). Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Inom Idholm har Länsstyrelsen 2015 beslutat om utökat strandskydd till upp till 300 meter.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**1630 - Strandängar vid Östersjön**

Areal: 3,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

På Idholm utgörs strandremsan av en öppen havsstrandäng med arter som strandkrypa, krypven, gulkämpar, strandkämpar, smultronklöver, havssälting och trift. Området har belagd kontinuitet som utmarksbete. Genom hävden bibehåller strandängarna sin öppna karaktär. Floran och faunan är artrik med många arter som inte finns i andra miljöer. Vegetationen är mer eller mindre tydligt zonerad. De hävdade strandängarna är viktiga för häckande och födosökande vadare, gäss och änder.

Bevarandemål

Områdets strandängar ska vara minst 3,3 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter som havssälting, strandkrypa, gulkämpar, strandkämpar och trift. Strandängen ska vara helt öppen och fri från träd och buskar. Igenväxningsvegetation ska inte förekomma mer än i begränsad omfattning. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar sker regelbundet eller säsongsvis.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara mycket gott.

4030 - Torra hedar

Areal: 17,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

På Idholm är strandbetesmarken bergig med ljunghed som domineras av enbuskar. Trädskikt är glest och består av yngre ek, björk, rönn, oxel och fågelbär. I buskskiktet ingår förutom en även hagtorn, slån, nyponros och björnbär. I ljungheden växer arter som betad ljunghed, blodrot, liten blåklocka, darrgräs, gulmåra, knägräs, stagg, mandelblom och ängsvädd. Området har belagd kontinuitet som utmarksbete.

Bevarandemål

Områdets torra hedar ska vara minst 17,4 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter som blåsuga, vårstarr, vårtåtel, knägräs och ängsvädd. Gräsmarken ska vara öppen med spridda enbuskar. I övrigt ska ett begränsat inslag av värdefulla träd och buskar finnas som ek, hagtorn, nyponros, rönn och oxel. Stenmurar och odlingsrösen ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Träd, buskar, sly eller ohävsarter och som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara mycket gott.

6230 - Stagg-gräsmarker

Areal: 0,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Två små delytor med artrika stagg-gräsmarker förekommer på Idholm. Båda är öppna och endast spridda träd och buskar förekommer. Floran är artrik och stagg dominerar bitvis. Några odlingsrösen finns i området.

Bevarandemål

Områdets stagg-gräsmarker ska vara minst 0,3 hektar. Gräsmarken ska vara öppen med enstaka träd och buskar och starkt präglad av bete. Kärnväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter som ängsviol, nattviol, jungfrulin, ängsvädd och stagg. Förekomst av träd och buskar som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som mycket gott.

8230 - Hällmarkstorräng

Areal: 2,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

På Idholm finns flera mindre hällmarksområden med lågvuxen och gles vegetation. Hällarna är oftast mycket torra och har ett tunt, fläckvist förekommande jordtäckte med torktåliga kärlväxter, lavar och mossor.

Bevarandemål

Hällmarksområdena är öppna och arealen är minst 2,2 hektar. Träd och buskar som bedöms som igenväxningsvegetation förekommer inte. Kärlväxtfloran domineras av konkurrenssvaga arter som gul fetknopp och styvmorsviol.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som mycket gott.

Dokumentation

- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-06-01).
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig: <https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2015. Beslut om utvidgat strandskydd för Karlskrona kommuns kust och skärgård, Blekinge län, Dnr 511-2099-2014
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rikets allmänna kartverk 1915-1919. Häradsekonomiska kartan, Blekinge, Torhamn (49). Digitalt material © Lantmäteriet. www.lantmateriet.se.
- Trädportalen, www.tradportalen.se (uttag 2016-06-01).

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410221 Idholm

